

**Deputat în Parlamentul
Republicii Moldova**

**Biroul Permanent
Parlamentul Republicii Moldova**

În conformitate cu articolul 73 din Constituția Republicii Moldova și articolul 47 din Regulamentul Parlamentului, se înaintează cu titlu de inițiativă legislativă proiectul de lege pentru modificarea Codului navigației maritime comerciale al Republicii Moldova.

Anexă:

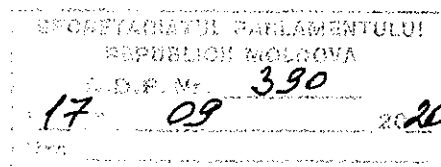
- 1. Proiectul de lege;*
- 2. Nota informativă.*

Digitally signed by Marian Radu
Date: 2020.09.16 16:57:49 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Deputat

Radu MARIAN

L E G E
pentru modificarea Codului navigației maritime comerciale
al Republicii Moldova nr.599/1999

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Art. I. - Codul navigației maritime comerciale al Republicii Moldova nr. 599/1999 (publicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2001, nr. 1-4 art. 02), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. La articolul 7 alineatul (1), după textul „societățile de clasificare” se adaugă textul „care dețin recunoașterea Comisiei Europene”.
2. La articolul 7 aliniatul (4), după textul „organizațiile recunoscute de Guvernul Republicii Moldova” se adaugă textul „care dețin inclusiv recunoașterea Comisiei Europene”.

Art. II. – (1) Prezenta lege intră în vigoare după expirarea termenului de 2 luni de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

(2) Guvernul, în termen de o lună de la data publicării prezentei legi va aduce actele sale normative în concordanță cu aceasta.

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI

NOTĂ INFORMATIVĂ

la proiectul legii pentru modificarea Codului navigației maritime
comerciale al Republicii Moldova nr.599/1999

Denumirea autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului

Prezentul proiect de lege este elaborat de deputatul Radu Marian, cu suportul mai multor specialiști din domeniul naval.

Condițiile ce au impus elaborarea proiectului, finalitățile urmărite

Conform prevederilor articolul 7 aliniat (1) și (4) din Codul navigației maritime comerciale al Republicii Moldova nr.599/1999, supravegherea asupra stării tehnice a navelor și clasificarea lor se efectuează de către societățile de clasificare, împuternicite în modul stabilit de Guvernul Republicii Moldova, subsecvent, supravegherea asupra respectării pe nave a convențiilor internaționale la care Republica Moldova este parte, inclusiv a exigențelor privind starea tehnică a navelor, se efectuează de către organizațiile recunoscute de Guvernul Republicii Moldova.

În aceeași ordine de idei, prin aprobarea Hotărârii de Guvern 1608/2003 cu privire la recunoașterea societăților internaționale de clasificare a navelor, funcțiile de clasificare, control și supraveghere tehnică a navelor maritime înregistrate sub pavilionul Republicii Moldova au fost transferate (prin delegare și/sau împuternicire) către un șir de societăți de clasificare, unele activând în calitate de organizație recunoscută. Din lista totală de societăți de clasificare, recunoscute "din oficiu" de către statul nostru, unele dețin recunoașterea UE (cele care sunt membre ale Asociației internaționale a societăților de clasificare-IACS), altele însă nu sunt recunoscute de UE din motive evidente și argumentate, și anume, performanță joasă.

În esență, această delegare a funcțiilor stipulate supra, s-a făcut în lipsa unor mecanisme legale, eficiente și transparente de control al

performanței societăților de clasificare în raport cu activitatea acestora la bordul navelor moldovenești. Acest fapt, cumulat cu majorarea numărului de nave înregistrate în Republica Moldova și neverificate din punct de vedere tehnic inițial, periodic sau la scadența actelor de bord, de autoritățile de specialitate a statului și nici de societățile de clasificare recunoscute, a dus ulterior la o creștere bruscă a reținerilor navelor moldovenești în porturile maritime din întreaga lume.

Din cauza stării tehnice proaste a navelor, neîndeplinirii obligațiilor ca stat de pavilion, Republica Moldova a fost introdusă ulterior în Lista neagră a memorandumului de înțelegere privind controlul statului port de la Paris. Pe lângă probleme și riscurile (accidente, poluare, pierdere de vieți omenești) ce implică navigația unei nave în stare tehnică nesatisfăcătoare, prezența în "Lista neagră" constituie un impediment major în calea apropierii treptate a Republicii Moldova de Uniunea Europeană agreată odată cu semnarea Acordului de Asociere RM-UE, dar și "imprimă" o imagine maritimă nefavorabilă statului nostru pe plan internațional.

Problema este una pronunțată și nesoluționată de ani de zile, deoarece Republica Moldova nu deține capacitățile (specialiști în domeniu, surse financiare, bază normativă) necesară efectuării activităților de control al navelor pe care le-a înregistrat în Registrul de Stat al Navelor. Conform reglementărilor internaționale (Codul organizațiilor recunoscute și Codul de implementare a instrumentelor internaționale, aprobate de Organizația Maritimă Internațională, la care suntem parte, statele de pavilion, precum și societățile de clasificare a navelor (daca au fost recunoscute de acestea) trebuie să dețină suficiente resurse, capacități și expertiză pentru a asigura supravegherea și controlul navelor sale, inclusiv la bord.

Până în prezent, statul nu a efectuat nici o misiune de control de pavilion asupra navelor sale. Odată cu crearea în 2018 a Agenției Navale a Republicii Moldova, lucrurile nu s-au schimbat, acest organ este ineficient, anume datorită lipsei totale de specialiști calificați și cadrului normativ slab dezvoltat. Aceste provocări contrapuse numărului de nave (circa 300 total și 110 maritime) fac imposibilă misiunea de control din partea statului asupra navelor sale, nici delegarea funcțiilor către societățile de clasificare nu își face efectul în lipsa unei instituții capabile să monitorizeze și auditeze societățile de clasificare cărora statul le-a delegat funcțiile de supraveghere tehnică și control, astfel cum prevăd cerințele internaționale or, anume și doar la nivelul UE, există cadrul instituțional, legal și procedural în care societățile internaționale de clasificare realizează eficient funcțiile delegate de statele de pavilion.

Eforturi de ordin normativ se depun, recent fiind aprobate unele Hotărâri de Guvern (nr.2/2020, nr.414/2020) dar în lipsa resurselor adecvate (capacități umane calificate și suficiente, resurse financiare și cadrul normativ detaliat), situația privind controlul asupra flotei moldovenești, nu va putea fi îmbunătățită în termeni previzibili.

Sub aspect aspectul organizării și administrării domeniului naval în Republica Moldova, Hotărârea Guvernului nr.690/2017 cu privire la organizarea și funcționarea Ministerului Economiei și Infrastructurii instituie pentru acest domeniu extrem de complex doar 1 unitate de personal responsabilă de elaborarea și promovarea politicilor statului în domeniu. Prin coroborare, Hotărârea Guvernului nr.706/2018 cu privire la crearea Agenției Navale a Republicii Moldova instituie un efectiv-limită de 31 unități, actualmente fiind angajate 21 persoane, iar cu tangență transportului maritim comercial, fiind implicate doar 4-5 persoane. Această situație alarmantă privind capacitățile Republicii Moldova incomensurabile volumului și obligațiilor pe care deține țara în raport cu

navele sale, a fost constatată de echipele de audit din cadrul Comisiei Europene.

Descrierea gradului de compatibilitate a prevederilor proiectului cu legislația Uniunii Europene

Prezentul proiect de act normativ nu contravine legislației Uniunii Europene.

Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Soluția normativă care va readuce controlul statului asupra navelor sale și care va asigura că sub pavilionul național sunt exploatate doar nave care au fost verificate, controlate și continuu monitorizate profesionist, minuțios, independent și transparent este **instituirea** în Codul navigației maritime comerciale a **criteriului obligatoriu de deținere a recunoașterii Comisiei Europene de către societățile de clasificare a navelor.**

Această soluție legală se argumentează prin faptul că UE, prin intermediul Agenției Europene (specializate) pentru Siguranță Maritimă EMSA, efectuează periodic și la cel mai înalt nivel, auditul acestor companii (societăți de clasificare). În cadrul auditului prenotat, societățile demonstrează unor echipe de experți calificați din cadrul EMSA, implementarea (inclusiv în practică) a standardelor de control la bord, sistemelor de management al calității, indicatori de performanță, modul de conlucrare și raportare către administrațiile statului de pavilion al navelor pe care le deservește, sistemul de formare profesională continuă, independența financiară și transparența corporativă ș.a.

Alternativele acestei decizii sunt evidente, prelungirea stării actuale în domeniul per general și la bordul navelor în special, reținerea cu frecvență și mai mare a navelor moldovenești, deteriorarea relațiilor cu UE pe acest segment important or, Republica Moldova deja a fost beneficiară a cel

puțin 3 proiecte mari de asistență tehnică a UE pe domeniu maritim, rezultatele fiind și mai sumbre. Statul nostru nu este prima țară care se confruntă cu provocări majore în domeniul maritim, dar cu siguranță soluțiile în acest domeniu necesită voință politică. Există exemple pe cât se poate de reprezentative în acest sens, Georgia stat asociat UE, în trecut s-a aflat pe aceeași "Listă neagră" fiind depuse eforturi mari dar fără rezultat de a remedia situația privind starea tehnică a flotei sale, ca rezultat, în 2012 a luat exact aceeași decizie privind deținerea recunoașterii Comisiei Europene de către societățile internaționale de clasificare a navelor recunoscute de Georgia.

Prin adoptarea modificărilor legislative și ulterior punerea în aplicare de către autoritățile responsabile de domeniul transportului naval al statului, navele moldovenești vor fi inspectate, clasificate și supravegheate de societățile internaționale de clasificare a navelor care corespund și implementează cele mai înalte standarde europene în materie de siguranță, și dispun de capacitate și performanță la nivel înalt.

Aceasta va duce nemijlocit la scoaterea flotei substandarde din pavilionul moldovenesc, ieșirea din Lista neagră a Memorandumului de înțelegere de la Paris privind controlul statului port, crearea premiselor și îmbunătățirea atractivității pentru armatorii competitivi din punct de vedere a transportului naval și nu în ultimul rând, soluționarea problemelor de imagine și încredere a partenerilor externi (europeni) privind atenția și abordarea statului în domeniul naval.

Fundamentarea economico-financiară

Implementarea proiectului de lege nu necesită cheltuieli din bugetul de stat, totuși având în vedere instituirea prin intermediul acelor societăți de clasificare a navelor recunoscute de UE a unui control riguros asupra navelor moldovenești, acest fapt poate atrage scăderea semnificativă a

numărului de nave substandarde sub pavilion național și implicit, încasările de pe urma acestor servicii de înregistrări. Pe viitor se estimează o revenire a solicitărilor de acordare a pavilionului național, pentru navele aflate în condiții tehnice bune, monitorizate de societățile recunoscute de UE, avînd în vedere procedura și costul cel ai scăzut de pe piața internațională de înregistrare a navelor maritime oferit de Republica Moldova.

Modul de încorporare a proiectului

Pe cale de consecință, pentru punerea în aplicare a modificărilor la articolul 7 aliniat (1) și (4) din Codul navigației maritime comerciale al Republicii Moldova nr.599/1999, Guvernul urmează să modifice mai multe acte normative de punere în aplicare a Codului, printre care:

HG nr.855/2007 cu privire la aprobarea Regulilor de înregistrare a navelor maritime în Republica Moldova (pct.5 din Reguli);

HG nr.2/2020 privind aprobarea Regulamentului cu privire la normele și standardele comune pentru organizațiile cu rol de inspecție și control al navelor de circulație maritimă și mixtă, precum și pentru activitățile în domeniu ale administrațiilor maritime și abrogarea Hotărârii Guvernului nr.1608/2003 cu privire la recunoașterea societăților internaționale de clasificare a navelor (punctele 2 și 3 din HG);

HG nr.706/2018 cu privire la crearea Agenției Navale a Republicii Moldova (pct.9, subpct.5, lit. p) din Regulamentul de organizare și funcționare a ANRM.

Deputat în Parlament

Radu MARIAN